

Akut kardio-pulmonális esetek a fogorvosnál

**Családorvos, Mentőorvos
Semmelweis Egyetem
Családorvosi Tanszék
Tanszékvezető:
dr. Kalabay László
egyetemi tanár**

Első vizsgálat

- Láthatólag él /nem él
- Levegőt vesz – normálisan, nehezítetten
- Nem vesz levegőt
- Kontaktusképes ?
- Pulzus, vérnyomás, saturáció
- Viselkedése rendezett / zavart
- Tudata tiszta, tompult, agitált

Ijesztő tünetek

- Mellkasi fájdalom
- Légszomj
- Fulladás érzés
- Nehezített légzés
- Eszméletvesztés
- Szédülés
- Hányinger – hányás
- Beszédzavar – motoros aphasia
- Bénulás
- Különösen veszélyes, ha több tünet egyszerre jelentkezik
- Az első észlelő orvos meghatározza a beteg sorsát

Mi lehet a háttérben ?

- Akut coronaria szindróma
- Tüdőembólia
- Szénmonoxid mérgezés
- Idegentest aspiráció
- Anaphylaxiás shock
- Asthmás roham
- Hypertenzív krízis
- Stroke

Általános teendők

- Fogászati beavatkozást abbahagyni/el sem kezdeni
- Lefektetni a beteget – dönthető szék
- Ablak-ajtó nyitás, friss levegőt !
- Mentők értesítése – 104
- Mobilról is, körzetszám nélkül
- Kövesd a Mentők telefon utasításait !

Akut coronaria szindróma

- Hirtelen kezdődő mellkasi fájdalom
- Légzéssel nem függ össze
- Karokba, nyakba, epigastriumba, néha az alsó moláris fogakba sugárzik
- Általános tünetek: hányinger, halálfélelem, légszomj
- Anamnézisben: hypertonia, hypothyreózis, magas koleszterin és/vagy húgysav

Akut coronaria szindróma

- A gyanú esetén is hospitalizálás mentővel
- Vizsgálat: pulzus – ritmusos ?
- RR nem igazán jellemző
- Saturáció: nem jellemző, legtöbbször 90-95% között
- EKG: a fogorvosnak nem faladata
- Gyógyszerek: Nitromint spray 15'-ként 1 puff
- Ha a vérnyomás normális v. magas
- Clopidogrel 4 tabl - 300 mg,
ASA protect 3 tabl - 300 mg együtt
- Fektessük le, ne engedjük el !

Tüdőembólia

- **Panaszok: mellkasi fájdalom, fulladás-érzés,**
- **Kórelőzményben: csonttörés, gipszrögzítés, hasi műtét, onkológiai kezelés, mélyvénás thr.**
- **Tünetek: légszomj, szűró mellkasi fájdalom, cianózis**
- **Gyakran elnézett kórkép, diagnózisa sokszor nehéz, gondoljunk rá !!**
- **Teendő: hospitalizálás mentővel**

Asthmás roham

- **Megnyúlt kilégzés, sokszor sípolás**
- **A beteg legtöbbször tudja, hogy asthmás**
- **Fogorvos a rohamot ellátni egyedül nem tudja**
- **Megpróbálható: Berodual-N vagy Ventolin spray**
10 percenként 2 puff, összesen 3-4 x
- **Egyéb spray roham oldására nem alkalmas**
- **Fogászati kezelést felfüggeszteni**
- **Ha nem javul: Mentők, hospitalizálás**

Véralvadás gátló kezelés

- Szalicil – Aspirin protect, ASA protect, Astrix
- Clopidogrel – Clopidogrel-Teva, Kardogrel, Zyllt, Egitromb, Trombex, Kerberan, Atrombin stb.
- Fogászathoz felfüggesztésük nem szükséges
- Syncumar, Marfarin, Warfarin kezelés mellett nem végezhető fogászati beavatkozás.
- A felfüggesztés idejére LMWH adása szükséges
Fragmin, Fraxiparine, Clexane
- Átlagos preventív adag 5.000 E/nap
- A felírás bonyodalmai.....

Véralvadás gátló kezelés

- Pradaxa (Dabigatran)
Xarelto (Rivaroxaban)
Eliquis (Apixaban) ígéretes új szerek
- Gyakorlatban nincs még elég tapasztalat, de mellettük fogászati kezelés nem javasolt
- Átállítás LMWH-ra legalább 2-3 nappal a fogászati beavatkozás előtt
- Visszaállítás a beavatkozás utáni 2. naptól

**Köszönöm
megtisztelő
figyelmüket**

Dr. Sirák András
angelika@t-online.hu